SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2026-10-22

Ärendenummer
NV-26-078538

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemoria Ändring av detaljplan (LI2026/01339)

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Naturvårdsverket ställer sig bakom inriktningen att detaljplaner ska kunna ändras genom att kommunen antar en detaljplan som ersätter den gällande detaljplanen, liksom att det ska kunna ske genom ett förenklat förfarande. En reform med den inriktningen kan ge ett tydligare och förenklat regelverk för förändring av detaljplaner och bidra till lägre utredningskostnader och kortare handläggningstider.

Naturvårdsverket ser dock att det i promemorian, liksom i den rapport från Boverket som promemorian bygger på, saknas en analys av den förenklade prövningens förenlighet med EU:s så kallade SMB-direktiv (Europaparlamentet och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan). Förslagets förenlighet med SMB-direktivet bör därför analyseras närmare i den fortsatta beredningen.

Det förenklade förfarandet i relation till kraven i SMB-direktivet

Enligt promemorians förslag får vissa mindre ändringar, exempelvis förlängning av genomförandetiden och tiden för tillfällig användning, göras i samband med att en äldre detaljplans reglering överförs till en ny detaljplan. Vid en sådan överföring får ett enklare förfarande användas. Det förenklade förfarandet innebär bland annat undantag från skyldigheten att undersöka om genomförandet av en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan i 5 kap. 11 a § plan- och bygglagen (2010:900). Bestämmelsen i plan- och bygglagen är en del av Sveriges genomförande av EU:s SMB-direktiv. Även ändringar av planer och program omfattas av SMB-direktivet, se definitionen av planer och program i direktivets artikel 2 a).

Det förenklade förfarande som föreslås i promemorian skulle kunna tillämpas på en äldre detaljplan som tillåter markanvändning för exempelvis industriändamål. Om den äldre planen är från tiden före SMB-direktivet, dvs före 21 juli 2004, har den sannolikt inte genomgått någon miljöbedömning trots att det idag krävs

BESÖK: STOCKHOLM – VIRKESVÄGEN 2
ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB
POST: 106 48 STOCKHOLM
TEL: 010-698 10 00
E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE
INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

åtminstone en undersökning av om planen kan antas medföras betydande miljöpåverkan (direktivets artikel 3.3. och 3.5). En ändring av en sådan plan skulle kunna träffas av SMB-direktivet och dess krav på en undersökning av om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Naturvårdsverket konstaterar att promemorian inte belyser frågan om huruvida de mindre ändringar som tillåts vid det förenklade förfarandet omfattas av SMB-direktivet.

Naturvårdsverket bedömer att det inte kan uteslutas att det föreslagna undantaget, dvs från skyldigheten att undersöka om genomförandet kan medföra betydande miljöpåverkan, står i strid med EU-rätten. Förslagets förenlighet med SMB-direktivet bör därför analyseras i den fortsatta beredningen.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Johan Kuylenstierna efter föredragning av avdelningschefen Marie Uhrwing.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit tillförordnade biträdande enhetschefen Jenny Oltner, miljöjuristen Lina Tengvar samt handläggaren Anders Hallberg.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Johan Kuylenstierna

Marie Uhrwing

Kopia till:
li.spn@regeringskansliet.se

kn.registrator@regeringskansliet.se